

Weidevogelman aflevering 11

13 keer prikken

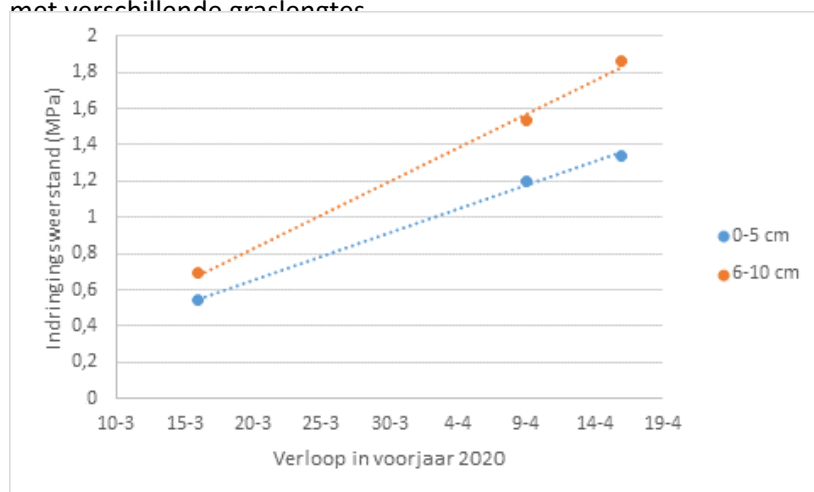
Je bent Grutto en je arbeid om eten binnen te halen bestaat uit 13 keer per minuut je snavel in de bodem prikken. Een gevoelige snavel hè, geen stalen gereedschap van Gedore ofzo...Dat vele pikken levert één op de vijf keer een sappige wriemelende worm op, of een emelt. Gemiddeld dan. Als ik me zo inleef, dan snap ik wel dat je nu troepen grutto's ziet op ongewone plekken, zoals bij een overgebleven plas op een industrieterrein, een gekilverd en gefreesd nieuw in te zaaien perceel, of een geploegde maisakker. Daar is het nog lekker pikken in wat nattere of juist rulle grond. In de snel opgedroogde weilanden is de bodem meestal al vrij hard en kost het foerageren dus meer moeite. Er zijn metingen gedaan aan verschillende indringingsweerstand van de bodem en de mate van succes bij het foerageren van grutto's en kieviten. Je kunt wel nagaan dat die weerstand in drogere bodems toeneemt en dat er ergens een grens is van wat de vogels nog aankunnen. Bovendien gaan de wormen met het vocht mee naar beneden en zijn dan nog lastiger te verschalken. Daarom broeden veel grutto's momenteel nog niet en dwalen ze rond, op zoek naar voedsel en een broedplek. De conditie van de vrouwtjes staat onder druk. Juist nu zie je het belang van de nattere plekken bij greppel plas-dras en percelen met opgezette sloten. Ook voor de eerste kievitkuikens die al rondstruinen. Maar het viel me ook op dat grutto's beweide weilanden opzoeken: daar zijn wellicht in en bij de mestflatten wormen en ook strontvliegen te vinden. Kievitkuikens vinden er zowel voedsel als schuilmogelijkheden. Vandaar mijn twee tips deze week. Zie hieronder!

Tip 1)

Nattigheid helpt de vogels in droge tijden enorm. Een greppel afdammen en volpompen is uitvoerbaar en goedkoop. De eerste keer wat meer en herhalen zal nodig zijn. En je slaat twee vliegen in één klap, want de grasgroei staat stil zonder vocht. Wellicht heb je straks het groenste gras op de plek waar je de weidevogels vooruit hielp!

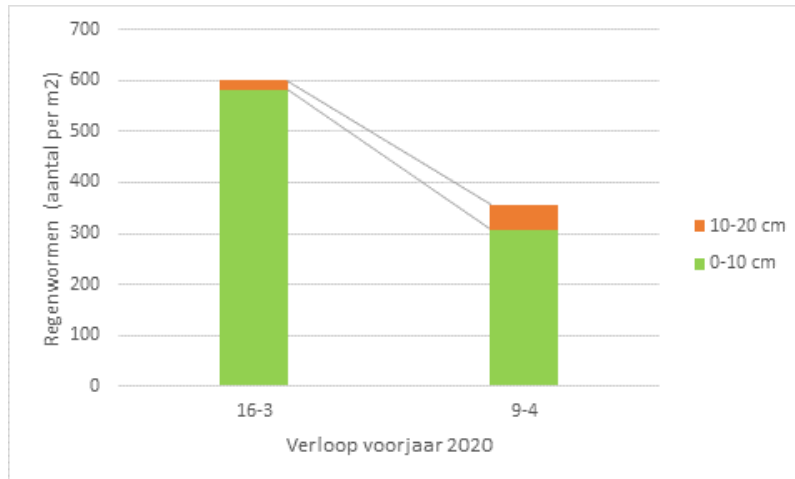
Tip 2)

Percelen waar koeien hebben geweid zijn twee weken daarna op een ideale lengte voor kievitkuikens. Die vinden daar voedsel en beschutting. Door naast of rondom maaipercelen meerdere percelen te beweiden in de periode tot begin mei maak je een mozaïek van graspercelen met verschillende graslengtes.

Verloop van de indringingsweerstand op 6 veenweidepercelen in dit voorjaar, gemeten op 0-5 cm en in de laag 6-10 cm. De kracht die nodig is om in de bodem te komen neemt in het voorjaar rechtlijnig toe. Volgens kenners is tot 1,50 MPa per cm² nog net te doen voor een weidevogel.

Grafiek 2

Het aantal wormen in de eerste tien cm en in de laag 10 – 20 cm op dezelfde percelen in het veenweidegebied. De aantallen nemen vrij snel af in de loop van maart/april als gevolg van droogte.